

tíðindablaðið

sosialurin

Útgevri: P/f Sosialurin
 Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
 Fyritaksstjóri: Krisjan Dahl
 Blaðfólk: Hogni Djurhuus og Randi Jacobsen
 Uppseting: P/f Sosialurin
 Prent: P/f Pressan 1981

Argjavegur 26,
 3800 Argir.

Postsmoga 76,
 3800 Tórshavn.

Telefon 118 20.

Javnaðar-flokkurin gevst ikki á hondum

oddagrein

FYRST VÓRU samráðingar millum samgonguflokkarnar og donsku stjórnina um undirgrundsmálið. Onki úrslit spurdist burtur úr hesum samráðingum.

SAMRÁÐINGAR hava nú verið millum føroyska og danska javnaðarflokkinn um sama mál. Aftaná samráðingarnar hevur føroyski javnaðarflokkurin fingið skriv frá danska javnaðarflokkinum. Í hesum skrivi tekur danski javnaðarflokkurin undir við sjónarmiðum Føroya Javnaðarflokks í undirgrundsmálinum.

ÁÐRENN HETTA høvdu allir flokkar í Danmark og í Føroyum, uttan Føroya Javnaðarflokkur, sliði seg til tols við, at tað bert vóru tveir møguleikar í undirgrundsmálinum. Annar møguleikin var føroyskur ognarrættur til undirgrundina og hin møguleikin var ein ráveinsskipan eftir somu reglum sum tann grønlandska undirgrundsskipanin. Donsku myndugleikarnir segdu, at ognarrættur til undirgrundina førir loysing við sær.

HETTA VILDI Føroya Javnaðarflokkur ikki góðtaka. Flokkurin vísti á eina aðra loysn. Á ein triðja møguleika. Nevniliga á tann møguleikan, at málsøki Føroya Undirgrund verður gjørt til føroyskt sermál, og hetta vil siga, at heimastýrið kemur at hava avgerðarrættin í øllum spurningum viðvíkjandi undirgrundini og at hinir partarnir í ríkisfelagsskapinum fáa náttúrlig frammiðgjáttendi á tann hátt, at tá føroysk orka ikki røkkur og tá føroyskur tørvur er nøktaður, sleppa danir og grønlandingar uppi part.

VIÐ ØÐRUM orðum vil hetta siga, at tá okkara orka ikki røkkur, so søkja vit danska og grønlandska orku. Talan verður bæði um ekspertisu og fíggarorku. Á tann hátt fáa danir og grønlandingar lut í møguligum ágóða.

Slíka orku skulu vit kortini hava frá øðrum. Her kundu annars tær størru tjóðarnar og tær multinationalu fyrítøkurnar komið uppá tal. Men best er um vit sleppa undan alt ov stórum fremmandum árinum. Um undirgrundsmálið verður loyst sum tjóðveldisflokkurin vil, skulu vit helst søkja hjálp uttan fyrir danska ríkið.

SAMGONGAN og donsku stjórnarflokkarnir rúkku ikki í undirgrundsmálinum. Sambandsflokkurin gavst á hondum. Hann var til reiðar at taka tað til eftirtektar, sum danskir politikarar segdu í hesum máli. Flokkurin gjørdi onga roynd til tess at finna aðra loysn í hesum máli. Men javnaðarflokkurin gavst ikki á hondum. Flokkurin legði til brots fyrir at sannføra danir og danskar politikarar um eina heilt aðra loysn enn tær báðar sum talan var um framman undan.

TANN FYRSTI sigurin er vunnin. Størsti flokkurin í Danmark hevur tikið undir við sjónarmiðinum hjá Føroya Javnaðarflokki. Hetta sjónarmið fær eisini undirtøku millum grønlandskar politikarar. Eftir er nú at fáa hinar flokkarnar í Danmark og ein breiðan politiskan meirluta í Føroyum at taka undir. Tá er so grundarlag fyrir veruligum samráðingum um undirgrundina og tá er útlit fyrir eini skilgátari loysn, sum tryggjar heimastýrinum allan avgerðarrætt í undirgrundsmálinum.

OG SJÁLVANDI skal javnaðarflokkurin standa fyrir hesum samráðingum. Í andstöðu hevur flokkurin sýnt, at hann kundi skapa eitt nýtiligt samráðingargrundarlag. Tí er javnaðarflokkurin eisini bestur til at føra samráðingar við ríkisstjórnina á hesum grundarlag. Men skal flokkurin standa fyrir hesum samráðingum, má hann hava undirtøku. Hann má hava atkvøður. Hann má hava tína atkvøðu.

Jánkasligt, Øssur!

— Ódemokratisku metodur fólkaflaksins verða ikki mótprógvadar, sigur annar demokratúr í svar til Øssur Dam Jacobsen

Demokratúr í Sosialinum leygdagin rakti seymin beint á høvðið.

Sjálvur lögtingsmaður fólkaflaksins (flokkurin, sum má fara í rættin fyrir at reinsa seg fyrir ikki at vera fastískur) í Norðstreymoy hevur trivið í pennin.

Men jánkasligt er aftursvarið hjá Øssuri Dam Jacobsen, og hann fellur so beint á bláman, og leggur eftir javnaðarflokkinum, hóast »demokratúr« ikki segði eitt orð um, hvønn flokk hann heldur seg til.

Og tað týðningarmesta av øllum: hann mótprógv-ar ikki við einasta orði, at Fólkaflakkin brúkar metodur, sum ikki sømir seg fyrir demokratiskar flokkar.

Millum flestu fólk uttan fyrir sjálvan Fólkaflakkin tykist breið semja vera um, at virðingin hjá mongum fólkaflaksmanni fyrir demokratiskum anda og demokratiskari siðmenning er litil. Hetta hevur Dagblaðið prógvað til fulnar seinasta árin. Og tilkomin fólk minnst dagarnar, tá Fólkaflakkin hevði buktina og báðar endarnar. Tá var demokratiskur rættur hins einstaka ikki høgt virður. Tað eru tað so nógv dømi um.

Skriving í føroyskum bløðum er mangan ljót, men føroyskir lesarar, ja, eisini nøgvir fólkaflaksmenn, eru samdir um, at botnrekordina hevur Dagblaðið. Og tað ikki einaferð, men fleiri ferðir. Dagblaðsins jagstran eftir øðrvisi hugsandi hevur bert sín líka í ultra hogravendum bløðum, t.d. Danmark í sjeytiárunum, og í Nazi-týsklandi í triatiárunum.

»Demokratúr« vísti á, at uppstillingin hjá Fólkaflakkinum var langt úti, tá fólkaflaksmaður ringir til mann, sum ikki er komin upp á lista hjá øðrum flokki, og bjóðar honum sess á fólkaflakslista. Alvara tos, Øssur, er ein flokkur ikki langt úti, tá hann ger slíkt? Hvat um maðurin ikki var fólkaflaksmaður kortini, men bert fyrir hevnd lat seg stilla upp?

Hetta at stilla upp og gera fortæð fyrir aðrar flokkar er ikki nakað sum demokratúr hevur tikið úr egnum brósti. Frá fólkaflaksmanni eru søgd tey orð, at ein tingmaður floksins bar á mál á uppstillingarfundi, at stilla upp eina konu til ein flokkslim, sum er systir valevni hjá øðrum flokki, so hon kanska kundi tika nakrar atkvøður haðani!!!

Um dómi er satt veldst alt um trúverðugheit eisini henda fólkaflaksmans! Øssur argast eisini inn á at kvinnurnar á Fólkaflakslistanum er ifylla! Orðini eru frá einum kvinnuligum valevni hjá Fólkaflakkinum — at hon var bert ifylla. Og tað at ein kvinna verður uppstillt, uttan at vera limur, men er limur í øðrum flokki, sigur heldur ikki so litlið.

Nei, Øssur. Tað eru mong kring alt Føroya land — borgarlig sum sosialistar — sum seta eitt spurnartekin — eitt stórt spurnartekin — við demokratiska sinnalagið hjá einum stórum bóli í Fólkaflakkinum. Hetta reingist ikki. TEY eldru minnst óhugnan frá fyratiárunum og fyrstu fimtiárunum. Og tey óseku, sum eru rakt, minnst óhugnaliga piskin frá Dagblað-

um. (Her verður ikki hugsað um politikarar og »almennar« persónar, men t.d. vanligar fundarlut-takarar sum t.d. hava tikið orðið. Nazistarnir kallaðu eisini fólk eftir útsjónd!!!)

Og fert tú at kanna, um ikki onkur treyt er sett fyrir okkurt loyvi (kanska trolloyvi?), so kemur tú, Øssur, kanska til tað, at partamaður hjá tær brúkar metodur, sum ikki svara til pyntifjarðar tykkara um demokrati. Men sum ein tilkomin segði: »Hatta undrar meg ikki, hann er jú fólkaflaksmaður, og teir hava ongantíð virt okkum vanligu slitfólk fyrir annað enn stemmukvege.

Tú setur spurnartekin við demokratið í javnaðarflokkinum. Hetta gert tú bert, tí tú hevur eingi mótagement. Javnaðarflokkurin hevur eitt breitt innanflokksdemokrati — og er tann einasti flokkurin, sum saman við portum av Tjóðveldisflokkinum, ið hevur tað áskoðan, at demokrati — ikki bert sum hugtak — eisini skal røkka út á arbeiðsplássini og út í vinnulívið, soleiðis at vit kunnu tosa um veruligt demokrati.

Hesum er Fólkaflakkinur ímóti. Staðan hjá hinum flokkunum er ikki komin alment fram um henda spurningin.

»Demokratúr« fekk ikki tíð at svara aftur, men eg fari at enda sum »demokratúr« og heita á fólk um at ansa eftir fólkaflakkinum og fylkast um flokk, ella flokkar, sum veruliga ynskja fólkarræði.

Ein annar
DEMOKRATUR

Russarar sum valagn

Tað tykist sum fleiri og fleiri valevni finna útav, at russararorskrekkilsir er eitt gott valagn. Í Dagblaðnum 24. oktober hevur ein av oddamonnunum í fólkaflakkinum grein um russarar. Niðurstøðan er, at ein munandi partur av fólkinum er so ræddur fyrir russum, at summi teirra missa náttarsvøvnin! Tí eiga vit at finna eitt páskot fyrir at fáa russararnar á Skála av landinum aftur.

Ein kundi so spurt, hvi fólk eru rædd fyrir russum. Eru royndir av teimum so vánaligar á Skála, at orsök er til at liggja í

andvekri? Hava teir verið nakrir yvirgangskroppar, sum hevna seg inn á hampafólk? Ella hava teir slíkan óleynað fyrir, at fólk fáa ikki blund í eyguni, sjálvt hinumegin Skálafjørðin? Ella er okkurt heilt annað sum er galið við teimum?

Svarið upp á hesar spurningar gevur bygraræðsformaðurin á Skála í viðtali við Sosialin nakað herfyri. Hann sigur, at »Tað er heilt einastandandi sum hesir útlendsku sjómennir duga væl at bera seg at. Vit hava ongur trupuleikar havt av teimum. Teir eru friðar-

ligir, og her hevur eingin óleynaður verið av nokrum slag.

Hvørja orsök kunnu so fólk hava fyrir at liggja í andvekri fyrir hesum monnum? Føroyingar eru tað neyvan føddir við eini innbyggjari ræðslu fyrir ávisum fólkaslagi! Men her mugu vit koma aftur til fólkaflakkin. Hansara málagn hevur í fleiri ár fort ein miðvísan hetz móti russiskum sjófélki, sum er komið hitar til lands. Henda skrivning hevur ofta verið beinleiðis rasistisk, og uttan iva í stríð við § 266 í borgarligu straffilógini, sum gevur